

**Uchwała KSNG nr 12/2012 z dn. 28 listopada 2012 r.
dotycząca przyjęcia zasad latynizacji dla języka nepalskiego**

§ 1. Przyjęte zostają następujące zasady polskiej transkrypcji fonetycznej i transliteracji stosowanej do zapisu alfabetem łacińskim nazw geograficznych zapisanych w języku nepalskim:

Spółgłoski
(bazowe grafemy spółgłoskowe)

	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja
क	ka	ka, k	ध	dha	dha, dh
ख	kha	kha, kh	न	na	na, n
ग	ga	ga, g	न्ह ³	nha	nha, nh
घ	gha	gha, gh	प	pa	pa, p
ङ	ṅa	na, n; ng	फ	pha	pha, ph; f
च	ca	ča, č	ब	ba	ba, b
छ	cha	ča, čh	भ	bha	bha, bh
ज	ja	dža, dž	म	ma	ma, m
झ	jha	džha, džh	म्ह ³	mha	mha, mh
ञ	ña	ña, ñ	य	ya	ja, j
ट	ṭa	ta, t	र	ra	ra, r
ठ	ṭha	tha, th	र्ह ³	rha	rha, rh
ड	ḍa	da, d; ra, r ¹	ल	la	la, l
ड ¹	ṛa	ra, r	ल्ह ³	lha	lha, lh
ढ	ḍha	dha, dh; rha, rh ²	व	va	wa; ba, b
ढ ²	ṛha	rha, rh	श	śa	śa, ś; s
ण	ṇa	na, n	ष	ṣa	sza, sz; s
त	ta	ta, t	स	sa	sa, s
थ	tha	tha, th	ह	ha	ha, h
द	da	da, d			

znaki specjalne

	transliteracja	transkrypcja
ँ ^{4,5}	~ ⁶	-n, -ń ⁷
ं ⁸	-m	-n, -ń, -m ⁹
ं ¹⁰	-	-

samogłoski

formy inicjalne samogłosek			formy modyfikujące bazowe grafemy spółgłoskowe			
	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja	
अ	a	a		क	ka	ka
अँ	ā	an	ँ	कँ	kā	kan
आ	ā	a	ा	का	kā	ka
आँ	ā̃	an	ाँ	काँ	kā̃	kan
इ	i	i, j ¹¹	ि	कि	ki	ki
इँ	ī	in	िँ	किँ	kī	kin
ई	ī	i, ji ¹²	ी	की	kī	ki
ईँ ¹³	ī̃	in	ीँ	कीँ	kī̃	kin
उ	u	u	ु ¹⁴	कु	ku	ku
उँ	ū	un	ुँ	कुँ	kū	kun
ऊ	ū	u	ु ¹⁴	कू	kū	ku
ऊँ	ū̃	un	ुँ	कूँ	kū̃	kun
ऋ	ṛ	ry	ृ	कृ	kṛ	kry
ए	e	e	े	के	ke	ke
एँ	ē	en	ेँ	केँ	kē	ken
ऐ	ai	aj	ै	कै	kai	kaj
ऐँ ¹³	aĩ	ajn	ैँ	कैँ	kaĩ	kajn
ओ	o	o	ो	को	ko	ko
ओँ ¹³	ō	on	ोँ	कोँ	kō	kon
औ	au	au	ौ	कौ	kau	kau
औँ ¹³	aū	aun	ौँ	कौँ	kaū	kaun
ऑ	ǎ	o	ॉ	काँ	kǎ ¹⁵	ko

¹ W druku retrofleksyjny sonant *r* (ठ) bywa zastępowany przez retrofleksyjne *ṛ* (ड); w takich przypadkach w polskiej transkrypcji należy przywrócić zapis *r* (z *r*), np. पहाड – trl. *pahād*, ale w trb. *pahar* (z पहाड – *pahar*).

² W druku retrofleksyjny przydechowy sonant *rh* (ढ) bywa zastępowany przez *dh* (ण); w takich przypadkach w polskiej transkrypcji należy przywrócić zapis *rh* (z *rh*), np. गढ – trl. *gadh*, ale w trb. *garh* (z गढ – *garh*).

³ Grafem przydechowy sonantu; choć jest technicznie ligaturą, umieszczony został w spisie grafemów spółgłoskowych przez wzgląd na posiadany przez niego status odrębnego fonemu.

⁴ ◌ oznacza dowolny grafem spółgłoskowy.

⁵ Znak *anunasika* ◌ dodany do grafemu sylaby (w pozycji nad nim) sygnalizuje nosowość samogłoski.

⁶ Znak *anunasika* w transliteracji oddawany jest tyldą zamieszczaną nad samogłoską: ā, ā̃, ī, ī̃, ū, ū̃, ē, aĩ, ō, aū.

⁷ Znak *anunasika* w transkrypcji oddaje się przez połączenie *samogłoska* + *n*, *ń*.

⁸ Znak *anuswara* ◌ dodany do grafemu sylaby (w pozycji nad nim) sygnalizuje obecność spółgłoski nosowej przed spółgłoskami.

⁹ Przed spółgłoskami zwartymi oddaje się przez *ń*, *n*, *m*, natomiast przed spółgłoskami szczelinowymi i półotwartymi, oraz na końcu wyrazów przez *n*.

¹⁰ Znak *wirama* ◌ dodany poniżej bazowego grafemu spółgłoskowego anuluje zawarty w nim komponent samogłoskowy, np. क – *ka*, क् – *k*.

¹¹ Jako *j* w połączeniach samogłoskowych: āi, ui i ūi, ei, oi (odpowiednio jako *aj*, *uj*, *ej*, *oj*).

¹² Połączenia samogłosek aĩ i āĩ, uĩ i ūĩ, eĩ, oĩ oddaje się przez dwie sylaby – jako *ai*, *ui*, *ei*, *oi* lub (zgodnie z przyjętym w języku nepalskim wariantem ortograficznym) jako *aji*, *uji*, *eji*, *oji*.

¹³ W druku *anunasika* (◌̃) bywa zmieniana często w *anuswarę* (◌̣), zwłaszcza w wypadku grafemów zawierających element wychodzący ponad górną linię; w takich przypadkach w polskiej transkrypcji należy przywrócić zapis samogłoski nosowej.

¹⁴ Niestandardową postać przyjmują *ru* – रु i *rū* – रू.

¹⁵ Jedyne w zapożyczeniach z języka angielskiego: por. कॉमरेड – trl. *kāmred*, trb. *komred* (ang. comrade).

Przewodniczący

Wiceprzewodniczący

Wiceprzewodniczący

prof. dr hab. Ewa Wolnicz-
-Pawłowska

prof. dr hab. Andrzej Markowski

mgr Maciej Zych

Sekretarz

mgr Katarzyna Przyszewska